

995_001-94 [Salamanca Declaration and Framework of Action for the Education of Persons with Special Educational Needs, 10.06.1994]. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_001-94#Text (data zvernennia: 11.04.2025).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ЗУБРИЦЬКИЙ Ігор – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери, соціальні відхилення у неповнолітніх, ідеї соціальної профілактики, інклюзивна освіта.

СМЕРЕЧАК Леся – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної педагогіки та корекційної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Наукові інтереси: підготовка майбутніх фахівців соціальної сфери, формування у них готовності до роботи з особами з особливими освітніми потребами, інклюзивна освіта.

INFORMATION ABOUT AUTHORS

ZUBRYTSKY Igor – PhD in Pedagogy, Associate Professor of Social Pedagogy and Correctional Education Department of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University.

Scientific interests: training of future specialists in the social sphere, the social deviations of juveniles', the ideas of prevention, inclusive education.

SMERCHAK Lesia – PhD in Pedagogy, Associate Professor of Social Pedagogy and Correctional Education Department of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University.

Scientific interests: training of future specialists in the social sphere, formation of their readiness to work with persons with special educational needs, inclusive education.

Стаття надійшла до редакції 18.03.2025 р.

Стаття прийнята до друку 29.03.2025 р.

УДК 378.635

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-218-403-407

СМИРНОВА Ірина –

доктор педагогічних наук, професор

заступник директора з науково-педагогічної роботи

Дунайського інституту

Національного університету «Одеська морська академія»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2085-5391>

e-mail: phd.smyrnova@gmail.com

СТАДНИК Олександр –

кандидат технічних наук, капітан II рангу,

комендант II комендатури швидкого реагування,

першого прикордонного державної ДПСУ

ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2288-7734>

e-mail: alex-170572@ukr.net

ВАЖЛИВІСТЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ОФІЦЕРІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ

У статті автором досліджені особливості формування професійної мобільності майбутніх офіцерів військових закладів вищої освіти. Визначено дефініції «професійна мобільність». Зазначено, що формування професійної мобільності у майбутніх офіцерів постає не просто педагогічною метою, а назальною імперативою, що детермінує їхню спроможність ефективно виконувати службові обов'язки в умовах непередбачуваності та швидких трансформацій оперативної-тактичної обстановки.

У результаті дослідження встановлено, що у контексті фахової підготовки, формування професійної мобільності має здійснюватися на всіх етапах навчання у військових закладах вищої освіти. Починаючи з фундаментальних дисциплін, необхідно акцентувати увагу на встановленні міжпредметних зв'язків і демонстрації практичного застосування теоретичних знань у військово-професійній діяльності.

Обґрунтовано педагогічні умови, що сприяють її розвитку в процесі фахової підготовки, зокрема інтенсифікація практичної складової, впровадження інтерактивних методів, стимулювання самоосвіти, моделювання професійної діяльності в умовах, максимально наближених до реальних, забезпечення можливостей для індивідуалізації освітнього процесу і розвитку рефлексивних навичок.

Підкреслено важливість розвитку адаптивності, оперативності прийняття рішень та здатності до навчання впродовж життя для майбутніх офіцерів в умовах динамічного військового середовища. Адаптивність, як інтегративна якість, передбачає когнітивну гнучкість, емоційну стійкість та поведінкову пластичність, необхідні для ефективної діяльності майбутніх офіцерів. Оперативність прийняття рішень, що ґрунтується на критичному аналізі інформації, швидкому оцінюванні ризиків та прогнозуванні наслідків, є визначальною у ситуаціях дефіциту часу та високої відповідальності, характерних для військово-професійної діяльності. Водночас, здатність до навчання впродовж життя (lifelong learning) постає як фундаментальна компетентність, що забезпечує постійне оновлення знань, удосконалення навичок, освоєння новітніх технологій.

У висновках статті визначені перспективи подальших досліджень, які полягають у визначенні впливу цифрових технологій на процес формування професійної мобільності майбутніх офіцерів.

Ключові слова: компетентність, професійна компетентність, освітній процес, майбутні офіцери, військові офіцери, заклади вищої освіти, фахова підготовка, професійна підготовка.

SMYRNOVA Iryna –

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Deputy Director for Scientific and Pedagogical
Work of the Danube Institute
of the National University «Odesa Maritime Academy»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2085-5391>
e-mail: phd.smyrnova@gmail.com

STADNIK Oleksandr –

Candidate of Technical Sciences, Captain of the 2nd Rank,
Commandant of the 2nd Rapid Response Commandant's Office,
the First Border State Border Guard Service
of the State Border Guard Service of Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-2288-7734>
e-mail: alex-170572@ukr.net

FORMATION OF PROFESSIONAL MOBILITY IN FUTURE MILITARY OFFICERS IN THE PROCESS OF PROFESSIONAL TRAINING

In the article, the author investigates the peculiarities of the formation of professional mobility of future officers of military higher education institutions. The definitions of professional mobility are defined. It is noted that the formation of professional mobility in future officers is not just a pedagogical goal, but an urgent imperative that determines their ability to effectively perform their duties in conditions of unpredictability and rapid transformation of the operational and tactical situation.

The study found that in the context of professional training, the formation of professional mobility should be carried out at all stages of education in military higher education institutions. Starting with the fundamental disciplines, it is necessary to focus on establishing interdisciplinary links and demonstrating the practical application of theoretical knowledge in military and professional activities.

The pedagogical conditions that contribute to its development in the process of professional training are substantiated, in particular, the intensification of the practical component, the introduction of interactive methods, the stimulation of self-education, the modeling of professional activities in conditions as close to real ones as possible, the provision of opportunities for individualizing the educational process and developing reflective skills.

The importance of developing adaptability, prompt decision-making and lifelong learning for future officers in a dynamic military environment is emphasized. Adaptability, as an integrative quality, implies cognitive flexibility, emotional stability and behavioral plasticity necessary for the effective performance of future officers. Prompt decision-making based on critical analysis of information, rapid risk assessment, and prediction of consequences is crucial in situations of time pressure and high responsibility that are characteristic of military professional activities. At the same time, lifelong learning is emerging as a fundamental competence that ensures continuous updating of knowledge, improvement of skills, and mastery of the latest technologies.

The article concludes by identifying prospects for further research to determine the impact of digital technologies on the process of forming the professional mobility of future officers.

Key words: competence, professional competence, educational process, future officers, military officers, higher education institutions, professional training.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. У контексті дослідження формування професійної мобільності у майбутніх військових офіцерів в процесі фахової підготовки, одне з ключових протиріч сучасної освітньої парадигми полягає у диспаритеті між вимогами до професійної готовності випускників-офіцерів і їхнім фактичним рівнем спроможності до виконання функціональних обов'язків, особливо загостреному в умовах повномасштабної військової агресії. Освітній процес, здебільш орієнтований на наявність теоретичних знань, позначає недостатню інтенсивність у формуванні професійної компетентності, яка передбачає інтегровану наявність практичних навичок та здатності до їхньої оперативної адаптації. Підготовка майбутніх офіцерів також включає процес реалізації вимог, детермінованих динамікою пріоритетів системи організації освітнього процесу, що має бути раціональною, продуктивною, економічно доцільною, плідно функціонувати, відповідно до загальноприйнятих принципів освітньої діяльності при взаємодії з закладами освіти на міжнародному та всеукраїнському рівнях, що, є підґрунтям професійної мобільності майбутніх офіцерів військових ЗВО у процесі фахової підготовки [4].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретико-методологічні засади військової освіти є предметом наукової рефлексії педагогів та психологів вищої військової школи, серед яких вагомий внесок зробили такі дослідники, як О. Діденко, Ю. Бараш, Ю. Тарасюк, А. Вітченко, С. Полторак, Ю. Приходько, В. Свистун, О. Блажук, В. Ягунов та інші.

Проблематика формування професійної мобільності офіцерів знайшла своє відображення у фахових наукових періодичних виданнях. Зокрема, у наукових статтях та дисертаційних дослідженнях здійснювався аналіз сутності, структури, чинників, що впливають на розвиток професійної мобільності військовослужбовців. Дослідники акцентували увагу на необхідності інтеграції теоретичної підготовки з практичною діяльністю, впровадженні інноваційних педагогічних технологій, а також розвитку особистісних якостей, таких як адаптивність, самостійність та готовність до безперервного професійного зростання. Так, науковий колектив у складі О. Діденко, А. Балендри, В. Рижикової, Т. Новікової та О. Туза [2] подав верифікацію й систематизацію існуючих наукових парадигм щодо дефініції та значущості професійної мобільності майбутніх офіцерів. Результатом їхньої праці надане обґрунтоване твердження про пряму кореляцію між

професійною мобільністю й готовністю до професійної діяльності, оскільки обидва конструкта мають спільні детермінанти, а саме: професійні когнітивні структури (знання), операційні компетентності (уміння, навички) і професійно-особистісні якості. Науковиця Л. Пілецька [5] розглядала мобільність як ключову детермінанту формування професійної ідентичності, що підкреслює іманентний зв'язок між мобільністю та процесом професійної еволюції особистості; визначення «професійна мобільність» і «кар'єра» інтерпретовано нею як подібні у площині об'єктивні переміщення у професійному середовищі [5], що притаманні й майбутнім військовим офіцерам.

Мета статті є обґрунтування важливості формування професійної мобільності у майбутніх військових офіцерів у процесі фахової підготовки.

Методологія. Теоретико-методологічний підхід передбачає здійснення аналізу наукових публікацій, дисертаційних досліджень, нормативно-правових актів та освітніх програм, релевантних до процесу підготовки майбутніх офіцерів закладів вищої освіти, в умовах реалізації програм професійної мобільності офіцерів взагалі, військовослужбовців – зокрема.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасні геополітичні реалії, позначені перманентною нестабільністю й динамічними змінами характеру військових конфліктів, висуває безпрецедентні вимоги до професійної компетентності офіцерського корпусу. У цьому контексті, формування професійної мобільності у майбутніх офіцерів військових закладів вищої освіти (далі - ЗВО) постає не просто педагогічною метою, а нагальною імперативою, що детермінує їхню спроможність ефективно виконувати службові обов'язки в умовах непередбачуваності та швидких трансформацій оперативно-тактичної обстановки.

Як зазначає дослідник А. Чкалов [9]: «Професійна мобільність, у своїй сутності, є інтегративним конструктом, що охоплює не лише володіння широким спектром фахових знань, умінь та навичок, але й розвинені когнітивні здібності до аналізу, синтезу, прогнозування, а також особистісні якості, такі як адаптивність, ініціативність, стресостійкість та здатність до прийняття рішень в умовах дефіциту інформації та часових обмежень». У парадигмі військової освіти, формування професійної мобільності передбачає виховання офіцера, здатного до швидкої переорієнтації, освоєння нових видів озброєння та військової техніки, ефективної взаємодії у складі міжвидових та міжнародних коаліційних сил, а також до гнучкого застосування набутих знань у нестандартних оперативних ситуаціях.

В свою чергу у дослідженні [2] автори наголошують, що здатність до організації та підтримання бойової і мобілізаційної готовності підпорядкованих підрозділів, планування бойового застосування військових частин, а також проведення заходів бойової підготовки безпосередньо впливають на спроможність офіцерів до ефективного управління підрозділами та

військовими частинами, що, у свою чергу, призводить до підвищення їхнього загального рівня професійної компетентності та професійної мобільності.

Аналізуючи сучасний стан фахової підготовки у військових ЗВО [4;6;1], можна констатувати наявність певного дихотомічного протиріччя між традиційною орієнтацією на фундаментальність знань та нагальною потребою у формуванні оперативно-тактичної гнучкості і прикладної компетентності випускників. Освітній процес, нерідко концентруючись на трансляції теоретичних положень, не завжди забезпечує достатній рівень розвитку практичних навичок й здатності до їхньої контекстуальної адаптації. В умовах реального бойового зіткнення, де темп подій є надзвичайно високим, а характер загроз – багатограним, саме професійна мобільність стає визначальним фактором успішного виконання бойових завдань та збереження життя особового складу.

Поглиблення розуміння сутності професійної мобільності у майбутніх військових офіцерів потребує застосування міждисциплінарного підходу, що інтегрує положення педагогіки, психології, військової науки та теорії управління. З педагогічної точки зору, процес формування мобільності має ґрунтуватися на активних методах навчання, проблемно-орієнтованих завданнях, симуляційних тренінгах та створенні максимально наближених до реальних умов навчальних ситуацій. Психологічний аспект передбачає розвиток когнітивної гнучкості, здатності до швидкого прийняття рішень, емоційної стійкості та здатності до ефективної діяльності в умовах стресу та невизначеності. Військово-наукова складова акцентує увагу на опануванні сучасних стратегій й тактик ведення бойових дій, розумінні принципів застосування різних видів озброєння та військової техніки, а також на здатності до аналізу оперативної обстановки та прогнозування її розвитку.

Важливо наголосити, що у контексті фахової підготовки, формування професійної мобільності має здійснюватися на всіх етапах навчання у військових ЗВО. Починаючи з фундаментальних дисциплін, необхідно акцентувати увагу на встановленні міжпредметних зв'язків і демонстрації практичного застосування теоретичних знань у військово-професійній діяльності. На етапі вивчення спеціальних дисциплін, пріоритетним має стати набуття практичних навичок роботи з озброєнням та військовою технікою, відпрацювання тактичних прийомів і дій у складі підрозділів, а також моделювання різноманітних оперативних ситуацій. Важливу роль у цьому процесі відіграє використання сучасних тренажерних комплексів та симуляційних систем, що дозволяють майбутнім офіцерам набувати практичного досвіду без ризику для життя та здоров'я.

Ми виходимо з визнання, що досліджувана практична складова фахової підготовки відіграє визначальну роль у генезі професійної мобільності майбутніх офіцерів. Це зумовлено тим, що саме в процесі практичних занять курсанти набувають

емпіричного досвіду розв'язання військово-професійних завдань, здійснюють виконання команд та вправ у змодельованих умовах, що максимально імітують бойову обстановку [4]. На основі аналізу наукових джерел та в ході педагогічних спостережень [1;4;7], нами констатовано, що практична підготовка сприяє не лише інтерналізації технічних навичок, але й розвитку здатності до синергійної командної взаємодії, оперативного прийняття обґрунтованих рішень в умовах підвищеного психоемоційного напруження та інформаційної невизначеності. В умовах сучасної динамічної парадигми військових конфліктів та гібридної війни, набуття майбутніми офіцерами практичного досвіду експлуатації новітніх військових технологій, здатності до швидкої адаптації до еволюціонуючих умов оперативного середовища та ефективного використання наявних ресурсів набуває особливої значущості. Практична підготовка також сприяє формуванню у майбутніх офіцерів почуття відповідальності, автономності у прийнятті рішень та високого рівня професіоналізму. Особливої уваги заслуговує розвиток у майбутніх офіцерів здатності до самоосвіти і безперервного професійного зростання. Динамічний характер військової науки й технологій вимагає від офіцера постійного оновлення знань і вдосконалення навичок. Тому, у процесі фахової підготовки необхідно формувати у курсантів мотивацію до самостійного навчання, вміння працювати з інформаційними джерелами, аналізувати передовий військовий досвід і впроваджувати нові знання у практичну діяльність.

Аналіз теоретичних підходів, що розглядають проблему формування професійної мобільності у майбутніх офіцерів військових ЗВО у процесі фахової підготовки, переконливо демонструє, що досягнення означеної мети є результатом цілеспрямованого конструювання певних педагогічних умов. Ці умови являють собою інтегровану систему організаційно-методичних, психолого-педагогічних, дидактичних чинників, що забезпечують оптимальне функціонування освітнього середовища військового закладу вищої освіти і сприяють ефективному розвитку здатності курсантів до швидкої адаптації, оперативного освоєння нових знань і технологій, а також гнучкого застосування набутих компетентностей у різноманітних військово-професійних ситуаціях [2;6].

Вважаємо, що до педагогічних умов, зокрема, належать: інтенсифікація практичної складової навчання, впровадження інтерактивних і проблемно-орієнтованих методів, моделювання професійної діяльності в умовах, максимально наближених до реальних, стимулювання самостійної навчально-дослідницької діяльності курсантів, забезпечення можливостей для індивідуалізації освітнього процесу та розвитку рефлексивних навичок, а також створення сприятливого психологічного клімату, що сприяє мотивації до професійного зростання та інноваційної діяльності при застосуванні технологій дистанційного навчання.

Особливу увагу у професійній підготовці майбутніх військових офіцерів та фахівців з охорони кордону в Україні та в країнах Європейського Союзу надано можливостям застосування технологій дистанційного навчання, що є важливим елементом відповіді на виклики сучасного світу. Дистанційне навчання дозволяє використовувати сучасні технології, які можуть створювати інтерактивні та динамічні навчальні курси, а також забезпечувати дистанційне спілкування викладачів та здобувачів та дозволяє оперативно оновлювати навчальні матеріали відповідно до сучасних вимог та стандартів [10].

Підсумовуючи зазначимо, що формування професійної мобільності у майбутніх військових офіцерів є багатогранним і стратегічно важливим завданням, що вимагає комплексного підходу до організації освітнього процесу. Інтеграція теоретичних знань з практичними навичками, використання активних методів навчання, розвиток когнітивних здібностей і особистісних якостей, а також стимулювання самоосвіти є ключовими елементами успішного формування офіцера нової формації – мобільного, адаптивного й спроможного ефективно діяти в умовах сучасних викликів та загроз. Лише за таких умов випускники військових ЗВО зможуть стати справжніми лідерами, здатними забезпечити національну безпеку та обороноздатність держави в епоху турбулентності та непередбачуваності.

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Проведений аналіз дозволяє констатувати, що генеза професійної мобільності майбутніх військових офіцерів є складним, багатокомпонентним процесом. Встановлено, що вагомий внесок у формування професійної мобільності здійснює цілеспрямований розвиток здатності до самоосвіти та безперервного професійного зростання, що є імперативом в умовах стрімкого розвитку військової науки й технологій. Забезпечення ефективного формування означеного конструкту досягається шляхом створення інтегрованої системи педагогічних умов, що включають інтенсифікацію практичної підготовки, впровадження інтерактивних методів навчання, моделювання професійної діяльності, стимулювання самостійної навчально-дослідницької діяльності, індивідуалізацію освітнього процесу, розвиток рефлексивних навичок, створення сприятливого психологічного клімату. *Перспективи подальших досліджень вбачаємо у визначенні впливу цифрових технологій на процес формування професійної мобільності майбутніх офіцерів.*

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Васильєв О., Заболотний О., Зельницький А., Олєфірук В. Модернізація системи військової освіти України та формування загального обрисів офіцера майбутнього: реалії і перспективи. *Військова освіта*. 2019. Вип. 1. С. 70–81.
2. Діденко О., Балендр А., Рижиков В., Новікова Т., Туз О. Професійна мобільність майбутнього фахівця у структурі готовності до діяльності за фахом: сутнісно-понятійний аспект. *Збірник наукових праць Національної*

академії державної прикордонної служби України. *Серія: Педагогічні науки*. 2021. № 1 (24). С. 108-120.

3. Ісламова О. Професійна мобільність як чинник готовності прикордонників до діяльності за фахом. *Вісник освіти і науки*. 2022. 1(11). С. 114-118.

4. Король Д., Чкалов А. Практична підготовка майбутніх офіцерів ЗСУ як складник формування професійної мобільності. *Інноваційний розвиток вищої освіти: глобальний європейський та національний виміри*. 2019. С. 142-144.

5. Пілецька Л. С. Мобільність як необхідна умова професійного становлення особистості. *Психологія і особистість*. 2015. № 2 (8). Ч. 1. С. 243-257.

6. Полторак С. Т. Розвиток системи вищої військової освіти України та за кордоном: державноуправлінські аспекти. *Інвестиції: практика та досвід*. 2016. Вип. 3. С. 70-73.

7. Смирнова І. М. Професійна підготовка майбутніх фахівців морської галузі: цифровізація освітньої діяльності. *Професійне становлення особистості: проблеми і перспективи* : тези доповіді Х міжнар. наук.-практ. конф. Хмельницький : ХНУ, 2019. С. 56-58.

8. Тарасюк Ю. Застосування компетентнісного підходу у військових закладах вищої освіти як ключова умова підготовки майбутніх офіцерів-управлінців. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Педагогічні науки*. 2024. 2. С. 18-25.

9. Чкалов А. Формування професійної мобільності майбутніх офіцерів. *Вісник Сквородинівської академії молодих учених*. 2024. С. 151-156.

10. Смирнова І. М. Стадник О. І. Дистанційне навчання в умовах професійної підготовки фахівців з охорони кордону. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2023. № 90. С. 129-133 DOI: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.90.22>

REFERENCES

1. Vasyliiev, O., Zabolotnyi, O., Zelnytskyi, A., Olefiruk, V. (2019). Modernizatsiia systemy viiskovoi osvity Ukrainy ta formuvannia zahalnoho obrysu ofitsera maibutnoho: realii i perspektyvy [Modernization of the Military Education System of Ukraine and Formation of the General Outline of the Officer of the Future: Realities and Prospects]. *Viiskova osvita*. Vyp.1. S. 70-81. [in Ukrainian]

2. Didenko, O., Balendr, A., Ryzhykov, V., Novikova, T., Tuz, O. (2021). Profesiina mobilnist maybutnoho fakhivtsia u strukturi hotovnosti do diialnosti za fakhom: sutnisno-poniatynnyaspekt [Professional mobility of a future specialist in the structure of readiness for professional activity: essential and conceptual aspect]. *Zbirnyk naukovykh prats Natsionalnoi akademii derzhavnoi prykordonnoi sluzhby Ukrainy. Seriia: Pedahohichni nauky*. № 1 (24). S. 108-120. [in Ukrainian]

3. Islamova, O. (2022). Profesiina mobilnist yak chynnyk hotovnosti prykordonnykiv do diialnosti za fakhom [Professional mobility as a factor in the readiness of border guards to work in their specialty]. *Visnyk osvity i nauky*. 1(11). S. 114-118. [in Ukrainian]

4. Korol, D., Chkalov, A. (2019). Praktychna pidhotovka maibutnikh ofitseriv zsu yak skladnyk formuvannia profesiinoi mobilnosti [Practical training of future officers of the Armed Forces as a component of the formation of professional mobility]. *Innovatsiinyi rozvytok vyshchoi osvity: hlobalnyi yevropeyskyi ta natsionalnyi vymiry*. S. 142-144. [in Ukrainian]

5. Piletska, L. S. (2015). Mobilnist yak neobkhdidna umova profesiinoho stanovlennia osobystosti [Mobility as a prerequisite for the professional development of a personality]. *Psykhologhiia i osobystist*. № 2 (8). 1. S. 243-257 [in Ukrainian]

6. Poltorak, S. T. (2016). Rozvytok systemy vyshchoi viiskovoi osvity Ukrainy ta za kordonom: derzhavnoupravlinski aspekty [Development of the system of higher military education in Ukraine and abroad: public administration aspects]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*. Vyp. 3. S. 70-73. [in Ukrainian]

7. Smyrnova, I. M. (2019). Profesiina pidhotovka maibutnikh fakhivtsiv morskoi haluzi: tsyfrovizatsiia osvitnoi diialnosti [Professional training of future maritime specialists: digitalization of educational activities]. *Profesiine stanovlennia osobystosti: problemy i perspektyvy* : tezy dopovidi Kh mizhnar. Nauk.-prakt. konf. Khmelnytskyi : KhNU. S. 56-58. [in Ukrainian]

8. Tarasiuk, Yu. (2024). Zastosuvannia kompetentnisnoho pidkhodu u viiskovykh zakladakh vyshchoi osvity yak kliuchova umova pidhotovky maibutnikh ofitseriv-upravlintsiv [Application of the competence approach in military higher education institutions as a key condition for the training of future management officers]. *Naukovi zapysky Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Pedahohichni nauky*. 2. S. 18-25. [in Ukrainian]

9. Chkalov, A. (2024). Formuvannia profesiinoi mobilnosti maibutnikh ofitseriv [Formation of professional mobility of future officers]. *Visnyk Skovorodynivskoi akademii molodykh uchenykh*. S. 151-156. [in Ukrainian]

10. Smyrnova, I. M. Stadnyk, O. I. (2023). Dystantsiine navchannia v umovakh profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv z okhorony kordonu. [Distance learning in the conditions of professional training of border protection specialists]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*. 2023. № 90. S. 129-133. DOI: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.90.22> [in Ukrainian]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

СМИРНОВА Ірина – доктор педагогічних наук, професор заступник директора з науково-педагогічної роботи Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія».

Наукові інтереси: формування професійної мобільності майбутніх військових офіцерів у процесі фахової підготовки.

СТАДНИК Олександр – кандидат технічних наук, капітан II рангу, комендант II комендатури швидкого реагування, першого прикордонного державної ДПСУ.

Наукові інтереси: формування професійної мобільності майбутніх військових офіцерів у процесі фахової підготовки.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

SMYRNOVA Iryna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Deputy Director for Scientific and Pedagogical Work of the Danube Institute of the National University «Odesa Maritime Academy».

Scientific interests: formation of professional mobility in future military officers in the process of professional training.

STADNIK Oleksandr – Candidate of Technical Sciences, Captain of the 2nd Rank, Commandant of the 2nd Rapid Response Commandant's Office, the First Border State Border Guard Service of the State Border Guard Service of Ukraine.

Scientific interests: formation of professional mobility in future military officers in the process of professional training.

Стаття надійшла до редакції 19.03.2025 р.

Стаття прийнята до друку 30.03.2025 р.